prof. dr hab. Maria Gabryś-Heyke
Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie

Warszawa, 13.05.2026

RECENZJA

dorobku artystycznego, dydaktycznego oraz dzieła artystycznego wskazanego jako szczególne osiągnięcie w postępowaniu o nadanie Pani dr Katarzynie Drogosz stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki muzyczne

Zleceniodawca recenzji

Niniejsza recenzja została sporządzona w wyniku Uchwały Rady ds. nadawania stopni Akademii Muzycznej im.Karola Szymanowskiego w Katowicach z dnia 3 marca 2026 r.na podstawie Art. 221 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U z 2024 r. poz. 1571).

Podstawowe dane o Habilitantce

Dr Katarzyna Drogosz, ur.17.10.1977 w Warszawie, ukończyła studia w klasie fortepianu współczesnego w Akademii Muzycznej im.F.Chopina w Warszawie (2001 r.). Jej zainteresowanie wykonawstwem na fortepianach historycznych zaowocowało kolejnymi dyplomami uczelni wyższych w zakresie tej specjalności, początkowo w Amsterdamie (2003 r. i 2005 r. „Bachelor of Music" oraz „Voortgezette opleiding - Advanced Programem"), a następnie we Freiburgu („Diplom-Musiker" w 2007 r.).

Po ukończeniu studiów dr Katarzyna Drogosz podjęła pracę pedagogiczną w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie (2009-2018), Akademii Muzycznej im.Karola Szymanowskiego w Katowicach (od 2010 r. do chwili obecnej), Akademii

Muzycznej im.Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie (od 2013 r. do chwili obecnej) oraz w Collegium Civitas w Warszawie (od 2017 r.). W katowickiej i krakowskiej Akademii Muzycznej Habilitantka prowadzi klasę fortepianu historycznego na poziomie studiów licencjackich oraz magisterskich. Równocześnie prowadzi także zajęcia teoretyczne z zakresu zagadnień wykonawczych muzyki dawnej oraz budowy i strojenia instrumentu.

Głównym miejscem pracy Habilitantki, wskazanym w załączonej dokumentacji, jest Akademia Muzyczna w Katowicach, gdzie w 2017 r. Katarzynie Drogosz został nadany stopień doktora sztuki uzyskany na podstawie rozprawy doktorskiej „*Maria Szymanowska - pianistka i kompozytorka. Wybrane utwory fortepianowe w kontekście epoki, metody gry oraz instrumentarium jej czasów*"

Ocena złożonej dokumentacji oraz Autoreferatu

Habilitantka udokumentowała swoje osiągnięcia przedstawiając obszerny materiał zawierający wykaz nagranych płyt, koncertów, działaności naukowej oraz popularyzującej sztukę gry na fortepianach historycznych. Wszystkie części dokumentacji zostały starannie przygotowane, składają się one z recenzji najważniejszych nagrań CD, plakatów i programów koncertowych oraz kopii uzyskanych dyplomów.

Postać dr Katarzyny Drogosz od wielu lat jest zauważalna i rozpoznawalna na scenach koncertowych Polski i Europy, a elementami, które wyróżniają jej sylwetkę są bezkompromisowość w dziedzinie sztuki, pełne oddanie pasji wykonawstwa na fortepianach historycznych oraz rzetelna, całościowa wiedza dotycząca tego zagadnienia. Habilitantka posiada nie tylko, zdobytą na przestrzeni wielu lat nauki i współpracy artystycznej z najwybitniejszymi kameralistami i zespołami orkiestrowymi, umiejętność doskonałej gry na fortepianach historycznych, ale posiada także wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu budowy i strojenia instrumentów. Podróżując na koncert, nierzadko z własnym fortepianem, jest w stanie przygotować go do występu z zachowaniem najwyższych standardów.

Dr Katarzyna Drogosz ma w swoim dorobku jedną płytę CD o charakterze solowym, osiem kameralnych i trzy, w których wystąpiła „gościnnie". Nagrania te, zrealizowane dla wytwórni All Improvviso, NIFC, DUX, CD Accord, Coviello Classics, Querstand, zdobyły uznanie krytyków w Polsce i za granicą. Ukazują one szeroką paletę muzycznych zainteresowań Habilitantki, repertuar obejmuje pozycje od drugiej połowy XVIII wieku do współczesności (utwór Weroniki Ratusińskiej „Blue Note"). Najbliższą Habilitantce stylistyką, o czym wspomina w autoreferacie, jest okres przełomu Klasycyzmu i wczesny

Romantyzm oraz przenikanie się obu stylów na początku XIX wieku. Wszystkie opisane nagrania powstały na instrumentach historycznych.

Od momentu uzyskania stopnia doktora sztuki, Habilitantka wykonała ponad 100 koncertów solowych, kameralnych oraz z towarzyszeniem zespołów i orkiestr instrumentów dawnych, występując na wielu ważnych scenach Polski oraz Europy, a jej aktywność zasługuje na najwyższe uznanie.
Wśród licznej grupy wybitnych artystów, z którymi Habilitantka współpracowała, znalazły się takie nazwiska jak Martyna Pastuszka i {oh!}Orkiestra, Arkadiusz Goliński i Arte dei Suonatori, Marek Toporowski i Royal Baroque Orchestra, Geoffrey Govier, Tobias Koch, Marta Boberska, Anna Mikołajczyk, Agnieszka Oszańca, Grzegorz Lalek, Jan van Elsacker, Ercole Nisini i wielu, wielu innych. Na szczególną uwagę zasługuje stała współpraca Artystki z triem Laflamme, Goeffrey'em Govier, zespołem Arte dei Suonatori, Petrą Matejovą i Kateriną Drosaki. Działalność koncertowa zawiodła dr Katarzynę Drogosz do wielu miast Polski, a także do Anglii, Holandii, Niemiec, Czech, Łotwy, Estonii…

W ciągu 26 lat regularnej nauki i pracy artystycznej ugruntowała ona swoją pozycję w świecie wykonawstwa na pianoforte udowadniając bezapelacyjnie, że talentem, konsekwencją i pracą można wpłynąć na tzw. „krajowy rynek muzyczny" i kształtować gust melomanów. Habilitantka w pionierski sposób zajęła się propagowaniem wiedzy o instrumentach historycznych długo przed nastaniem, wraz z I Konkursem Chopinowskim na fortepianach historycznych zorganizowanym przez NIFC w 2018 r., masowej „mody" na fortepiany historyczne w Polsce. Od początku swej działalności należała do nielicznej grupy „misjonarzy" otwierających publiczności oczy (i uszy) na niezwykłe piękno gry na *fortepiano*.

Katarzyna Drogosz w swoim repertuarze posiada szereg utworów wykonywanych rzadko. Szczególne miejsce zajmuje w nim twórczość Marii Szymanowskiej, której poświęciła dysertację doktorską. Postać Franza Xavera Mozarta, bohatera habilitacyjnego dzieła artystycznego CD, towarzyszy Fortepianistce od wielu lat. Jego kompozycje (Koncert fortepianowy C-dur) prezentowała w ramach Festiwalu Mozartowskiego Warszawskiej Opery Kameralnej. Wykonywała także jego pieśni oraz utwory kameralne z wiolonczelą. Pogłębienie wiedzy o Mozarcie-juniorze zaowocowało kolejnymi odkryciami muzycznymi. Jej repertuar wzbogacił się o kompozycje Julii Baroni-Cavalcabo, uczennicy F.X.Mozarta, oraz Joachima Kaczkowskiego, kompozytora działającego we Lwowie w tym samym czasie co F.X.Mozart.
Dalsze projekty muzyczne Habilitantki oscylowały wokół twórczości kompozytorów związanych z Warszawą (Franciszek Lessel, Józef Elsner), a płyta CD „Warsaw Music

Salon" m.in.z ich kameralnymi dziełami, zwieńczyła pracę sukcesem. W programach koncertów Katarzyny Drogosz znajdują się takie nazwiska jak Johann Schobert, Wolfgang Amadeus Mozart, Joseph Haydn, Joseph Woelfl, Józef Krogulski, Carl Czerny, Friedrich Kuhlau, L.v.Beethoven, Felix Mendlessohn i Fanny Hensel-Mendelssohn, Fryderyk Chopin, Stanisław Moniuszko, Franciszek Schubert, Carl Friedrich Zelter, Carl Maria von Weber i in., które pozwalają ocenić jak szeroki jest zakres zainteresowań i możliwości Habilitantki.

Dr Katarzyna Drogosz od wielu lat prowadzi warsztaty, wykłady i prezentacje instrumentów w szkołach muzycznych oraz uczelniach wyższych. Była wykładowczynią na kursach mistrzowskich Międzynarodowej Letniej Akademii Muzyki Dawnej w Wilanowie, Warmia Musica Academia w Lidzbarku Warmińskim, Akademii Fortepianów Historycznych w Lusławicach, a także kursach w Radziejowicach, Opolu, Gdańsku, Krynicy-Zdroju, Sanoku, Krasnymstawie, Piotrkowie Trybunalskim, Koninie, Poznaniu, Katowicach, Markt Nordheim (Niemcy), Lwowie (Ukraina). Poza prowadzeniem klasy fortepianu podczas kursów wystąpiła także z wykładami, omawiając zagadnienia związane z wykonawstwem i budową fortepianów historycznych.

Działalność dydaktyczna Habilitantki ma różnorodne oblicza. Z autoreferatu dowiadujemy się o specyfice pracy ze studentami podczas krótkich i dłuższych etapów edukacji, oraz o zasadzie pedagogiki sokratejskiej, której Habilitantka hołduje. To właśnie w Dialogu Platona „Teajtet", Sokrates przyrównuje swoją pracę do roli „akuszerki", pomagając adeptom filozofii narodzić się dla prawdy. Ta sama myśl przeniesiona z dziedziny filozofii do muzyki uwzględnia wolność i niepowtarzalność każdej indywidualności, wskazując drogę do ciągłego samoudoskonalania. Mistrzem w tym procesie jest sam instrument historyczny - fortepiano. O walorach pedagogicznych dr Katarzyny Drogosz świadczą jej absolwenci, z grona których wyróżniają się szczególnie Dominika Maszczyńska oraz Eliza Pawłowska.
Oprócz aktywności koncertowej, fonograficznej i pedagogicznej Habilitantka wykazuje inicjatywę organizacyjną. W katowickiej Akademii Muzycznej powołała do życia cykl koncertów „Fortepian(o!)", w centrum którego stoją dawne fortepiany. W 2011 r.była pomysłodawczynią sesji artystyczno-naukowej poświęconej stylowi angielskiemu i twórczości Johanna Christiana Bacha, do czego impuls stanowił zakup fortepianu stołowego „Longman&Broderip" z końca XVIII w.

Habilitantka ciekawie opisuje doświadczenie pracy z instrumentami oryginalnymi oraz ich kopiami. W życiu zawodowym wykorzystuje fortepiany z obu tych grup. Wskazuje przy tym na szczególną odpowiedzialność, która spada na „kolekcjonera" dawnych instrumentów. Remont jest często niezbędnym warunkiem przywrócenia fortepianu do

sprawności mechanicznej, a dbanie o „dobrostan" instrumentu jest ważnym obowiązkiem każdego fortepianisty.

W autoreferacie Habilitantka w syntetyczny, spójny sposób przedstawia swoje zainteresowania skupione wokół wykonawstwa na fortepianach historycznych, rozwijając coraz to nowe wątki. Repertuar oraz odpowiedni do jego wykonania instrument (lub odwrotnie) to klucz ciągłego rozwoju. To tu ogniskuje się dążenie Habilitantki do nieustającego poszukiwania nowych znaczeń, kontekstów i współzależności. Instrument stanowi bowiem medium, dzięki któremu wykonywane utwory zyskują nowy wymiar muzycznej głębi i autentyczności.

Ocena dzieła artystycznego

Habilitantka jako szczególne osiągnięcie artystyczne wskazuje nagraną w 2019 r.płytę CD „*Rondo, Sonata, Polonaises, Variations*" z utworami na fortepian solo Franza Xavera Wolfganga Mozarta. Nagranie zostało zrealizowane na oryginalnym wiedeńskim fortepianie Petera Antona Moosera zbudowanym ok.1800 r. Sesje nagraniowe odbyły się w historycznej sali Grosse Saal Stiftung Mozarteum w Salzburgu. Współpraca z międzynarodową fundacją Mozarteum zapewniła nie tylko udostępnienie instrumentu oraz sali, ale także materiałów nutowych odnalezionego niedawno cyklu wariacji F.X.Mozarta oraz współpracę naukową z dr Ulrichem Leisingerem.

Na płycie znajdują się następujące kompozycje F.X.Mozarta:

Rondo F-dur WV VII:1
Sonata G-dur op.10
Allegro moderato
Largo
Minuetto
Rondo: Allegretto
Rondo F-dur op.4
Polonezy melancholijne op. 22
c-moll nr 1
a-moll nr 2
f-moll nr 3
g-moll nr 4
Wariacje na temat rosyjski g-moll op.20

Nagranie dr Katarzyny Drogosz jest pod wieloma względami osiągnięciem wyjątkowym. Dobór programu składający się z utworów „lwowskiego Mozarta" zawiera światową premierę fonograficzną Wariacji op.20. Z pomocą ukraińskiego kompozytora Myroslava Korchynskyi'ego udało się znaleźć powiązania tematu Wariacji z wczesną formą pieśni ukraińskiej „Czerwona Kalina".
O wyjątkowości płyty stanowi także instrument P.A. Moosera, który poddany był poważnemu remontowi na początku XXI wieku. Jego walory barwowe możemy docenić w nagraniu: szlachetny, ciepły ton, bezgłośne, doskonale funkcjonujące dźwignie kolanowe, dobrze wyregulowany mechanizm - pozwalają w niezmącony sposób cieszyć się „pejzażem brzmieniowym" wychodzącym spod palców Fortepianistki.

Habilitantka posiada wszystkie atuty pianistyczne, aby ukazać wybrany program w jego w pełnej świetności. Jej kunszt wirtuozowski (przebiegi gamowe, doskonałe tryle), zrozumienie stylu (akcenty retoryczne, zróżnicowanie artykulacyjne), operowanie pięknym, nośnym dźwiękiem, który nigdy nie przekracza granicy szlachetnego *forte* oraz szczera, żywa ekspresja wypowiedzi muzycznej sprawiają, że słuchanie płyty jest prawdziwą przyjemnością.

Pierwsze *Rondo F-dur*, dzieło 11-letniego F.X.Mozarta, pełne radości i energii, znakomicie otwiera CD zapowiadając oryginalny styl młodego kompozytora.
Sonata G-dur to największa forma zarejestrowana na płycie, składa się z 4 części i stanowi z pewnością nie lada wyzwanie pianistyczne - o czym wspomina Habilitantka w autoreferacie. Utwór, a szczególnie jego I część, wymaga uważności ze względu na nieregularne frazy zaskakujące zarówno grającego jak i słuchacza. Katarzyna Drogosz z tym trudnym zadaniem stylistycznym, próbą definicji „własnego języka" kompozytora, radzi sobie doskonale. Selektywność przebiegów gamowych i czystość narracji zawdzięczamy minimalnemu użyciu pedału kolanowego podnoszącego tłumiki. II część Sonaty *Largo* przywodzi na myśl niektóre tematy z „mozartowskich" arii operowych. Habilitantka subtelnie, minimalnymi zmianami agogicznymi, podkreśla zróżnicowany charakter części.
W części III, *Minuetto,* o uroczym, beztroskim temacie, sopranowy rejestr instrumentu pod palcami Fortepianistki jest nośny i mimo swej delikatności bardzo dobrze słyszalny.
W IV części uderzył mnie znakomity dobór tempa *Allegretto* umożliwiający z jednej strony uchwycenie ludowego tonu, z drugiej zaś spokojne wykończenie fraz, bez pośpiechu. Dzięki temu muzyka ma czas „oddychać", co jest wielką zaletą dobrych wykonań na fortepianie historycznym, gdzie agogika i jej zniuansowanie odgrywa tak istotną rolę w kształtowaniu ekspresji.

Kolejny utwór na płycie, *Rondo F-dur op.4,* z charakterystycznym rytmem punktowanym, ukazuje kolejną zaletę pianistyki Habilitantki: wrażliwość na zmiany trybu, zmiany harmoniczne i modulacje, które umiejętnie podkreśla czasem i barwą, prawdopodobnie sięgając także do zasobów pedału moderującego.

4 Polonezy melancholijne, tytuł zainspirowany *Polonezami melancholijnymi* Joachima Kaczkowskiego, w swej fakturze, ale także odniesieniu do tańca, zachęcają do większej swobody i eksperymentowania z brzmieniem instrumentu. Utwory te, oparte na formie ABA, eksplorują wszystkie rejestry fortepianu, a Habilitantka umiejętnie, z charakterystyczną dla siebie wrażliwością, odczytuje intencje kompozytora.

Niewątpliwie najciekawszym utworem przedstawionej płyty są *Wariacje op.20.* Kompozycja ta posiada pianistyczny rozmach, a poszczególne wariacje są prawdziwymi perełkami - temat opracowywany przez F.X.Mozarta jawi się w wielu odcieniach. Katarzyna Drogosz sugestywnie i odważnie przeprowadza słuchacza przez tę mozaikę nastrojów, uzyskując urzekające barwy, szczególnie w dynamice piano.

Konkluzja

Po dogłębnym zapoznaniu się z dokumentacją, autoreferatem oraz osiągnięciem artystycznym jednoznacznie stwierdzam, że pani dr Katarzyna Drogosz jest świadomą, dojrzałą Artystką wykorzystującą szeroki wachlarz środków pianistycznych do kreowania wyrazistych a zarazem subtelnych interpretacji. Dokumentacja Habilitantki nie budzi najmniejszych zastrzeżeń. Wynika z niej jednoznacznie, że dr Katarzyna Drogosz posiada obszerny dorobek artystyczny, który skoncentrowany jest na wykonawstwie na fortepianach historycznych. Wykazana przez nią działalność organizacyjna i popularyzatorska oraz intensywna działalność dydaktyczna świadczą o prawdziwej pasji artystycznej i pedagogicznej. W każdym z przedstawionych obszarów aktywności osiągnęła znaczące sukcesy. Jej zaangażowanie w poszerzanie wiedzy o fortepianach historycznych, objawiające się propagowaniem sztuki gry na instrumentach dawnych, stanowi istotny wkład w rozwój kultury i otwiera drogę wielu dalszym inicjatywom. Swój talent organizacyjny z powodzeniem wykorzystuje zarówno w działalności akademickiej, jak i poza nią. Osiągnięcie artystyczne, przedstawione przez Habilitantkę ma charakter wybitny, a interpretacje dr Katarzyny Drogosz cechuje dojrzałość i świadomość stylistyczna.

Niniejszym stwierdzam, że dorobek artystyczny, naukowy, dydaktyczny i organizacyjny dr Katarzyny Drogosz spełnia wymagania art. 219 oraz 221 ust.2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn.zm.) i stawiam wniosek o jego przyjęcie.

Osiągnięcie artystyczne dr Katarzyny Drogosz przyjmuję z uznaniem i satysfakcją.

Marie Gebrüder Heyke